

Blog augustus 2025

De Gouden Weken: elkaar leren kennen met forming, storming en norming.

De binnen het onderwijs bekende Gouden Weken vinden plaats aan het begin van het nieuwe leerjaar. Daar komen vaak een nieuwe leerkracht en nieuwe leerlingen bij kijken.

Tijd om elkaar te leren kennen of beter te leren kennen. Als leerkracht heb je altijd dingen die je dit jaar anders wilt doen, toch? Hoe pak je dat aan?

Groepsvormingsfasen.

Laten we eerst de bekende groepsvormingsfasen van Tuckman herhalen. De groepsvorming in het onderwijs wordt doorgaans ingedeeld in de volgende fasen:

1. **Forming.**
2. **Storming.**
3. **Norming.**
4. **Performing.**
5. **Adjourning.**

De Gouden Weken, na de zomervakantie, beslaan: 1. Forming, 2. Storming en 3. Norming (en als alles voortvarend loopt kun je je al op de [volgende fase](#) van performing richten).

De Zilveren Weken, na de kerstvakantie richten zich specifiek op fase 4. Performing.

De Bronzen Weken, voor de zomervakantie, zijn voor fase 5. Adjourning.

Wat houden de groepsvormingsfasen in?

In fase 1, forming, leren jullie elkaar kennen. Tijdens fase 3, storming, wordt de pikorde bepaald, de rollen worden 'verdeeld'. In fase 3, norming, stel je positieve gedragsnormen vast in de groep waarbij er duidelijke regels en routines zijn.

Tuckman zet de normingfase ná de stormingfase. Bij de coaching en begeleiding van een groepsvormingsproces haal ik de norming naar voren en geef deze een plek vlak na, en eigenlijk ook al tijdens, de formingfase.

In de performingfase (4) kan er goed worden gewerkt en is het collectief van individuen een groep geworden. Deze ontwikkeling krijgt verdieping tijdens de [Zilveren Weken](#) na de

Als leerkracht heb je misschien de neiging om gedoe de kop in te drukken. Dat levert echter niets op. Leerlingen moeten namelijk zelf leren omgaan met gedoe. Zelf conflicten en ruzies leren oplossen. Handig voor later! Hierin begeleiding bieden en aanleren hoe je dit doet is een belangrijke taak van de leerkracht in deze fase.

Tips!

- Toon voorbeeldgedrag,
- Geef aandacht aan complimenten waardoor verschillen en overeenkomsten zichtbaar worden,
- Geef iedereen de kans kwaliteiten en talenten te laten zien,
- Leer elkaar (nog) beter kennen,
- Spreek kinderen aan op hun gedrag maar ga er ook met ze over in gesprek.

Laat de moed niet te snel zakken. Deze fase kan lang duren. Blijf sturen op een positieve groeps sfeer. Blijf groepsvormende activiteiten doen (energizers en [coöperatieve werkvormen](#)).

En zorg dat je elke dag ook een moment echt plezier hebt met elkaar!

3. Norming

Waarden, normen, regels en routines die binnen de groep gelden worden in deze fase duidelijk.

Vanaf de start zou deze fase aandacht moeten krijgen. Niet pas ná forming en storming. Het gaat hier over afspraken, regels, routines en rituelen. Hoe willen we 't hebben hier in de klas en met elkaar? Later kun je deze fase herkennen aan het feit dat de regels in de groep helder zijn. Er is een duidelijke aanpak. Hiervoor kun je mijn [blog over Klassenmanagement](#) inzetten.

Voordat dit allemaal staat en helder is, begeleid jij als leerkracht ook deze fase nadrukkelijk. Dit doe je door positieve feedback te geven bij gewenst gedrag. Door gesprekken met de kinderen te voeren over de sfeer in de groep. Belangrijk is om kinderen mee te laten denken over de aanpak, de gewenste sfeer en hun mening ten aanzien van de groeps waarden en -normen.

Leerlingen actief betrekken is belangrijk, omdat iets waar je zelf over hebt meegedacht en aan hebt bijgedragen voor meer motivatie zorgt, en daarmee ook meer verantwoordelijkheid om het na te leven. Je komt hen tegemoet in hun behoefte naar autonomie; een van de 3 basisbehoeften van leerlingen, naast relatie en competentie.

De loyaliteitsdriehoek

Kinderen hebben van nature loyaliteit naar hun ouders toe. Daarom is het belangrijk om als onderwijsprofessional te investeren in goed contact met de ouders. Ook die ouders waarvoor je gewaarschuwd bent 😊

De loyaliteitsdriehoek, ook wel de dynamische driehoek genoemd, bestaat uit kind + ouder + leerkracht. Want een kind ontwikkelt vaak ook loyaliteit naar jou als leerkracht toe. Voor een kind kan zo'n loyaliteitsdriehoek heel spannend zijn. Daarom is het belangrijk om als leerkracht die band, ook met de ouders, te versterken en minder spannend te maken. Want jullie dragen het kind samen in diens ontwikkeling.

Tijdens oudergesprekken is het belangrijk de ouder(s) met respect te benaderen, te erkennen als deskundigen, als kenners van het kind. Luister goed, vat samen en vraag door. Door positief te reageren op hun inbreng voelen ouders zich serieus genomen en niet aangevallen.

Maak het persoonlijk, kijk elkaar in de ogen, neem een prettige en open houding aan. Communiceer helder en duidelijk. Herhaal de gemaakte afspraken aan het eind van het gesprek en zorg dat je ze nakomt. Dit alles zal je band met ouders én leerling goed doen.

Doelen en aandacht tijdens de Gouden Weken

Doelen tijdens de Gouden Weken:

- Aandacht geven aan positieve groepsvorming,
- Actief werken aan het vormen van een positieve groepsdynamiek,
- Veilige en betrokken sfeer creëren,
- Voorkomen van pesten,
- Werken aan de sociale cohesie.

Geef aandacht aan:

- Kennismaking en elkaar leren kennen,
- Normen, waarden, regels, routines ([blog over Klassenmanagement](#))
- Het creëren van een veilige sfeer,
- Overeenkomsten en verschillen,
- Hoe kunnen we prettig met elkaar samenwerken en samenspelen?
- Sociale cohesie: hoort iedereen erbij?

6 Concrete activiteiten tijdens de Gouden Weken

Tijdens de Gouden Weken worden groepsvormende en kennismakingsspellen gespeeld waarbij ook het maken van regels en afspraken al snel aan bod komt.

Hier wat leuke ideeën voor creatieve activiteiten waarbij jullie elkaar (beter) leren kennen:

1. Memorie

-Vraag of maak van iedere leerling een duidelijk herkenbare foto.

-Laat iedere leerling een collage maken waarop ze bijvoorbeeld hun favoriete eten, favoriete vakantieland of sport/hobby zetten.

Laat de klas in 2-tallen spelen. Ze moeten de juiste leerling aan de juiste collage koppelen.

Voer ook eens een gesprek over wat ze over elkaar te weten zijn gekomen. Wat wist je al en wat wist je nog niet?

2. Zoek iemand die

Maak een invul werkblad en stimuleer kinderen iets nieuws te weten te komen over iedere leerling. Dat kan gaan over de gezinssituatie, hobby's, sporten, vakanties maar ook over dromen, wensen of 'wat wil je later worden'.

3. Ik ben de enige die

Laat iedere leerling iets noemen waarin hij/zij denkt de enige te zijn. Is er toch nog iemand anders die dat ook heeft, vindt of doet, dan stappen deze leerlingen naar voren of staan op. Voorbeeld; 'Ik ben de enige die... niet van chocolade houdt.' Of; 'Ik ben de enige die... op badminton zit.' Of; 'Ik ben de enige die... lopend naar school komt.'

Verzin er maar op los.

Zo ontdek je soms verrassende overeenkomsten of leer je weer iets nieuws van een ander wat voor nieuwe verbindingen en contacten kan zorgen.

4. Natekenen

Maak drietallen. Eén van de 3 leerlingen maakt een (eenvoudige*) tekening. Eén van de 3 leerlingen gaat de tekening omschrijven aan de andere leerling die de tekening niet kan zien maar op basis van de omschrijving de tekening zo goed als mogelijk moet natekenen. Herhaal dit een paar keer.

Leerlingen leren zo goed naar elkaar te luisteren, aanwijzingen te geven en op te volgen. Goed samenwerken dus ook.

**Afhankelijk van de leeftijd en/of het aantal keren dat je dit spel gespeeld hebt, kunnen de tekeningen van heel eenvoudig naar uitgebreid gaan.*

5. Kind van de dag

Hang een poster op in de klas en benoem elke dag 1 leerling tot 'Kind van de dag' of 'Het zonnetje van de dag' of 'De topper van de dag'. De poster hangt er bij binnenkomst 's ochtends tot einde van de dag en iedere leerling schrijft een compliment op de poster voor deze leerling. De poster gaat aan het eind van de dag mee naar huis.

Let er wel op dat kinderen weten wat een compliment is en welke soorten complimenten je kunt geven. Zodat er niet alleen iets op staat over het uiterlijk of de spullen van de leerling, maar ook over wat deze leerling goed kan of over kwaliteiten van deze leerling.

6. Dromenboek

Vind je het leuk om aan het eind van het jaar terug te kunnen blikken als onderdeel van het afscheidsritueel? Maak dan ergens in de eerste weken van het schooljaar eens een dromenboek. Laat kinderen schrijven of tekenen of een collage maken (of juist samen) van hun droomjaar.

Wat willen ze leren? Wat willen ze doen? Wat willen ze bereiken, individueel of samen met iemand anders? Wie willen ze beter leren kennen? Etc.

Leuk om hier na de kerstvakantie weer eens naar te kijken en aan het eind van het schooljaar op terug te blikken. Wat is gelukt, wat neem ik mee naar volgend jaar. Welke successen kunnen we vieren? Wat was leuk maar ook wat was misschien minder leuk?

Je ziet het, er zijn genoeg leuke mogelijkheden om elkaar beter te leren kennen. Breek het ijs, begeleid het gedoe en stel zo snel mogelijk duidelijke regels op. Jullie zullen er de rest van het jaar baat bij hebben.

Heb jij nog een leuk idee voor een werkvorm? Deel het eens met me. Vind ik leuk en inspirerend om te lezen!

Wist je dit al?

Als **Licentie Specialist Klasse(n)Kracht** begeleid en coach ik leerkrachten in het proces van de groepsvorming. Om van dynamische groepen een positieve groep te maken en ook daar te zorgen voor een krachtig en sociaal veilig leer- en leefklimaat.

Dat doe ik met behulp van de **RESPECT-aanpak van Klasse(n)Kracht**.

De RESPECT-aanpak is een gedegen methodiek om leerkrachten te versterken in de begeleiding van de groepsvorming. Deze aanpak zorgt elke keer weer voor het verkrijgen van een sociaal veilig groepsklimaat waardoor ook de leerkracht weer zelfverzekerd, energiek en met plezier voor de klas staat.

Denk je dat jij hier ook wel wat hulp bij kunt gebruiken?

Ik ga graag samen met jou aan de slag om samen te zorgen voor een veilig sociaal klimaat en een positieve groepsdynamiek. Zodat niet alleen de leerlingen zich veilig, geaccepteerd en fijn voelen, maar ook jij weer zelfverzekerd en met plezier voor de klas staat.

Neem gerust contact met me op voor een vrijblijvend kennismakingsgesprek.

info@twinkeling-coaching.nl

06 18729168